

БУТИ МОЛОДОЮ ГВАРДІЄЮ ПЕРЕБУДОВИ

З Пленуму ЦК ЛКСМУ

Завдання комсомольських організацій республіки, спрямовані на поглиблення перебудови роботи відповідно до рішень XX з'їзду ВЛКСМ, обговорив Пленум ЦК ЛКСМУ України, який відбувся 13 червня. На ньому йшла ділова, конструктивна розмова про роль і місце молоді в оновленні всіх сфер суспільного життя, її участь у здійсненні наміченої XXVII з'їздом КПРС програми прискорення соціально-економічного розвитку країни.

У доповіді і виступах відзначалося, що молодь покоління з ентузіазмом сприйняла і схвалила рішення з'їзду комсомолу країни, розуміє свою величезну відповідальність за вітання цієї у життя. Однак ще не всі комсомольські організації по-справжньому пробилися духом перебудови, прагнуть працювати по-новому, ініціативно. Далекі не кожні первинні комсомольська організація визначила своє місце в інтенсифікації виробництва, прискоренні науково-технічного прогресу, розв'язанні актуальних соціальних питань. Комітети комсомолу не завжди глибоко вивчають тенденції, які намітилися в молодіжному середовищі, вони часто відстають в осмисленні своїх явищ.

Як добитися, щоб комсомол на практиці став молодію гвардією перебудови? Що треба зробити для підвищення авторитету комсомольських організацій, їх активності й бойовистості? Як примусити вклади молоді в реалізацію рішень XXVII з'їзду КПРС? Ці та інші злободенні питання зацікавили, по-діловому обговорювали учасники Пленуму.

На Пленумі виступив член

Політбюро, секретар ЦК Компартії України Ю. Н. Єльченко. XX з'їзд ВЛКСМ, сказав він, став великою політичною подією не тільки для комсомолу, а й для всього радянського суспільства в цілому. У здійсненні масштабних соціально-економічних завдань, розвитку соціалістичної демократії партія розраховує на могутній творчий потенціал молоді, її високий освітній і культурний рівень, прагнення до соціальної творчості, неприйняття всілякої рутини, відсталості, консерватизму. Ось чому тепер як ніколи партія зацікавлена в тому, щоб комсомол жив, працював і боровся як активна політична організація, був, за образним висловом М. С. Горбачова на з'їзді, молодію гвардією перебудови.

Надзвичайно важливою, визначальною сферою прикладення сил комсомолу є суспільне виробництво. Дуже важливо, щоб кожна без винятку комсомольська організація брала участь у реалізації конкретної справи — розробці і впровадженні комплексних науково-технічних програм і підвладних ефективності використання високопродуктивного устаткування, соціальної перебудови села і будівництві МЖК, шесті над відсталістю учнями і робітниками. Треба всебірно розвивати, виховувати у юнацтва самостійність, уміння вести сміливий пошук, доводити почату справу до кінця. Це — саме ті якості, яких вимагає від нас перебудова. Тільки в живому, конкретному ділі відбувається громадянське станов-

лення, формується життєва позиція молоді особистості. Той, хто змолodu не бажає і пальцем кивнути заради спільної справи, обов'язково перетвориться в утримання.

У виступі йшлося про необхідність наполегливого й рішучого викоренення паянства у молодіжному середовищі негативних явищ — паянства і паркоманії, подолання соціальної пасивності, неартистичності частини молодих людей, благодушності споглядацької позиції деяких комітетів комсомолу, через що зів'язало на ній чимало корисних, суспільно значимих ініціатив молоді республіки. Серед них — шесті над малою механізацією, торгівлею і сферою обслуговування. В п'яті області — Вінницькій, Кіровоградській, Рівненській, Одеській і Чернігівській — не вистачило пороку для здійснення ідеї будівництва молодіжних комплексів. Більшої масштабності потребує ця важлива справа і в республіці в цілому.

Значалося, що загальні почини, забуті ініціативи породжують у молоді неввіру в свої сили, у творчі можливості комсомолу, бо значно важче підняти на добру, корисну справу того, хто хоч раз у своєму житті зіткнувся з формалізмом, байдужістю, показухою. Це необхідно враховувати Бюро ЦК ЛКСМУ при аналізі причин громадської пасивності частини членів комсомолу. Корисно було б залучити до такого аналізу і вчених-суспільствознавців.

Було загострено увагу на неминущому значенні ідейно-класового загартування,

патріотичного й інтернаціонального виховання молоді. Підкреслювалося: щоб бути активними учасниками перебудови, необхідно стояти на міцних ідейно-теоретичних позиціях. В ідеологічній боротьбі, в політиці у цілому немає і не може бути дрібниць, не місце безпринципності. В центрі виховної роботи повинні бути не загальні заклики й лозунги, не «справна» цифра, а конкретна людина, її духовний світ. У повсякденну практику комсомольської роботи повинні органічно ввійти і міцно в ній утвердитися принципи правди, довіри до молоді.

Розв'язання цього завдання ускладнюється наполегливою протидією буржуазної пропаганди. Наші ідеологічні противники зводять зухвалі наклепи на радянське суспільство, пропагують буржуазні стандарти моди і масової культури, рекламують чужі нам «цінності». Дискредитують історичне минуле і сучасне життя країни, образи героїв революції, громадянської і Великої Вітчизняної воєни. Не помічати слідів ворожого впливу на свідомість деяких молодих людей було б непростимою благодушністю і політичною короткозорістю. Він повинається, зокрема, на діяльності деяких так званих неформальних об'єднань молоді, і насамперед там, де ослаблено комсомольський контроль і вплив.

Останнім часом збільшилась увага до формування атеїстичної громадської думки, якою раніше був сильний комсомол. У багатьох з'явилися якесь прихильне ставлення до релігії, світо-

глядна нестійкість. Немало те в молодіжному середовищі людей легковірних, які піддаються різним ідеологічним пошестям, ласі до різних чуток і доміселів. Таке дворушництво несумісне з членством у Ленінській Комуністичній Спілці Молоді. І взагалі, час уже в цьому плані поводити в комсомольських організаціях предметну, принципову роботу. В ідеологічній боротьбі, в політиці в цілому немає і не може бути дрібниць, не місце безпринципності.

Секретар ЦК Компартії України спинився на питання організації внутрішньої роботи, її стилі й методи, ролі в розв'язанні поставлених завдань комсомольських ватажків. Щоб підняти комсомольську роботу на рівень сучасних вимог, сказав він, треба насамперед зламати кабінетно-бюрократичний підхід до розв'язання молодіжних проблем, що складався роками, всебірно розвивати ініціативу і самодіяльність комсомольських організацій, посилювати гласність, критику і самокритику, контроль «знизу». Слід зміцнювати колективність керівництва, підвищувати роль і відповідальність членів комсомольських виборних органів, розширювати демократичні засади при виборах керівних комсомольських працівників. Завданням завдань сьогодні є концентрація зусиль комітетів комсомолу, всіх комсомольських працівників та активістів на безумовному виконанні прийнятих рішень.

У розв'язанні поставлених завдань величезною є роль комсомольських ватажків. А поки що багатьом з них, особливо в районній і міській ланці, не вистачає вмін-

ня виділити головне і зосередитися на ньому, спертися на актив. А об'єкти, ЦК комсомолу республіки допомагають їм слабі, не вчать мистецтва предметної, системної та ефективної роботи. І не в останню чергу тому, що ще не досить володіють цим мистецтвом і самі. Навчання ж низового комсомольського активу ведеться передко формально, немає чіткої програми узагальнення, поширення і впровадження кращого досвіду комсомольської роботи. Підкреслювалося: не додати в роботі тепер, задовольнитися досягнутим, означає відстати завтра, підкреслив Ю. Н. Єльченко, — зрівняти намічений план, посіяти серед комсомольців і молоді зерно песимізму і сумнівів. А цього ми не маємо права допустити.

Наприкінці Ю. Н. Єльченко висловив побажання, щоб наступний день радянської молоді було відзначено по-особливому. Головно, сказав він, — наповнити це свято політичним змістом, показати вад-звичайно широкі права і можливості, надані молоді в нашій країні, її вірність Батьківщині. Ініціатором саме такого проведення свята, звичайно ж, повинні виступити комсомол. Партійні комітети, відповідні органи і організації на місцях повинні підтримати його, подати необхідну допомогу.

Пленум прийняв постанову, в якій намічено заходи по реалізації рішень XX з'їзду ВЛКСМ і XXV з'їзду ЛКСМУ України, гідній зустрічі 70-річчя Великого Жовтня.

У роботі Пленуму взяли участь завідувачий відділом організаційно-партійної роботи ЦК Компартії України А. І. Корнієнко, завідувачий сектором України і Молдавії ЦК ВЛКСМ Є. В. Федоренко.

(РАТАУ).

З ВИПУСКУ «РОМАНТИК»

Задумів чимало — за роботу

Цього року виповнюється 28 років Весоюзному студентському рухові. За цей час ініціатива групи зачинателів переросла у масовий рух студентської молоді країни. Сфера діяльності загонів постійно розширюється, молодь все активніше включається у розвиток сільськогосподарського виробництва, працює на транспорті, у сфері охорони здоров'я та обслуговування, на підприємствах харчової та переробної промисловості.

Що ж нового у діяльності студентських загонів?

Перебудова проходить і тут. Дальший розвиток літає принцип самостійного визначення загонами об'єктів роботи. У навчальних закладах успіш-

но проводився експеримент по виборам керівників загонів, особливу увагу приділяли дотриманню принципів добровільності при формуванні загонів. На якісний рівень підняти вимоги по забезпеченню оптимальних умов праці, недопущенню випадків травматизму серед білий загонів. Разом з комітетами комсомолу у цьому тісно співробітничать органи народного контролю, інспекції з охорони праці профспілкових комітетів.

Цього року значно розширено права лінійних загонів у проведенні суспільно-політичної роботи. Відмінено жорстку регламентацію заходів, які мають бути проведені в загонах, надано ширшу самостійність у визначенні форм проведення агітаційно-пропагандистської, культурно-масової, спортивної, шесті роботи. Хоронною традицією стало проведення у студентських загонах ліній ударної праці.

Однією з багатьох форм патріотичного виховання молоді залишається за-

рахування до складів загонів почесними бійцями героїв Великої Вітчизняної та громадянської воєни, воїнів - интернаціоналістів. Зароблені кошти будуть перераховані у Радянський Фонд миру, на рахунок дитячих будинків, шкіл-інтернатів, дитячих санаторіїв республіки.

Важливе місце в діяльності студентських загонів області відведене роботі з дітьми. Традицією стала участь у складі студентів учнів шкіл, СПТУ. По над 70 підлітків працюватимуть лінійні загони зі студентами педінституту та інституту сільськогосподарського будівництва Готівий до виїзду на місце дислокації об'єднаний загін «Спектр», який складається із студентів педінституту та півкошів Кіровоградської школи-інтернату № 1.

Допомога дітям — головне в діяльності студентських загонів «Полум'я», «Спектр», «Факел», «Корчаківська» із педінституту. Ці загони на проблемному положенні в обласному студентському загоні: усі зароблені кошти вони безкорисливо перераховують підшефним дитячим будинкам і тому гордо носять звання «Студентський загін безкорисливої праці».

Восьмого червня розпочався щорічний третій трудовий семестр. На місця дислокації виїхали і приступили до роботи перші три загони.

Г. ТОПОР, комісар обласного штабу студентських загонів.

Дорога ложка до обіду

У нашому технікумі щороку організовуються два студентських загони. Працюємо на сільськогосподарських роботах, і постійні адреси за нами вже закріпилися. Це колгоспи імені Леніна та імені Урицького Компаніївського району.

Відразу ж хочеться похвалитися, що нарікань не

буває, в господарствах нашої задоволені. Наприклад, у 1985 році за хорошу роботу студентів був нагороджений колгоспом імені Урицького кольоровим телевизором.

Все ж у студентів претензії до згаданих колгоспів є. У «Молодому комуністі» вже писалося про нашу незгоду. Пам'ятається, називалася та стаття «Дві з качками». Говорили про антисанітарні умови харчування і проживання. Жили ми в тій хаті і в минулому році. Усе це в колгоспі імені Урицького не раз приїздили всілякі перевірки. Комісія із санстанції заборонила нам там жити, пожежники — теж. Нарешті час переселили із Володимирівки у Першотравенку у приміщення школи Харчування стали вже не самостійно, а в ідальні. Ніби все для нас зробили, але ж... Від школи до ідальні йти далеко на роботу, їхати ще далі. І студентам цілими днями лише те й доводилося, що ходити та їздити. Усе це стомлювало більше, ніж сама робота.

Але цей загін був ще у непоганому положенні, порівняючи з тим, який жив у Сасівці. Там дітята взагалі жили по квартирах. Хлопцям, щоправда, знайшли приміщення. Викладачеві доводилося починати день о 6-й ранку тим, що бігати від хати до хати та збирати усіх. Яка вже тут організованість...

Про деякі наші минулорічні перипетії згадуємо зараз лише для того, щоб не повторювалися вони в нинішньому році. А тому просимо усі ті комісії, які мають приїхати з перевіркою, виїхати на місце нашої дислокації. Тобто, у колгоспи імені Леніна та імені Урицького. Тепер, а не тоді, коли студенти розпочнуть роботу. Повідомляємо, що загони виїдуть із 5-го липня, тож, час ще є. Потім він буде дорожчим. Як кажуть, дорога ложка до обіду.

І. ОМЕЛЬЧУК, секретар комітету комсомолу Компаніївського технікуму.

ВІД «СТРІТЕННЯ» ДО «ТРІЙЦІ»

ЯКОСЬ авторів цих рядків довелось стати свідком розмови в міському троллейбусі. Одна жінка запитала іншу:

— Куди їдеш?

— До церкви, — була відповідь.

— А яка ж сьогодні святка?

— Стрітення... У цей день зустрічається весна з літом, і який горобець нап'ється води з калюжі, то весна буде рання...

З цієї розповіді видно, що віруючі відвідують церкву на честь релігійних свят і не мають ніякого уявлення про них. Тим часом знання походження

того чи іншого свята може допомогти їм швидше зрозуміти всю облудність біблійських легенд.

Стрітення — християнське свято, в основі якого лежить згадка у «Євангелії від Луки» про те, що на 40-й день після народження Ісуса Христа батьки привезли його в Єрусалимський храм, щоб представити перед господом. Немовля нібито прийняла пророцтва Анни і тут «праведний Самсон» благословив його як бога, сповістивши, що він є «світ до освічення язичників». У християнстві «стрітення» було певної

спрямованості: утверджувати у свідомості віруючих думку про необхідність через сорок днів після народження приносити немовлят у храм «представляти перед господом», зв'язуючи їх на все життя з церквою.

ОДНЕ з важливих християнських свят — «трійця». Відзначається воно через сім тижнів (на 50-й день) після великоддя, звідки походить друга назва свята — «п'ятидесятниця».

Християнський догмат стверджує, нібито єдиний бог існує у трьох особах: «бога-отця», «бога-сина»,

«бога-духа святого». Це неприйнятне для розуму положення є одним з основних догматів християнства. В його основі лежить міф про зішестя «святого духа» на апостолів; після цього всі апостоли нібито стали розмовляти різними мовами, але решта людей, присутніх при цьому, їх добре розуміли. На здивоване запитання присутніх апостол Петро відповів, що на них зішов «дух святий», посланий з неба «богом-отцем» після повернення туди «бога-сина», тобто Ісуса Христа. День, коли стало відомо

про «існування» бога як «духа святого», є урочистим святом християнської церкви. У християнстві «трійця» використовується духовенством для пропаганди всемогутності бога, для проповідей, що закликають до поширення християнського віровчення. Рядових віруючих, як правило, у «трійці» приваблює обрядовість, що включає в себе поминання померлих, прикрашання жител березовими чи кленовими гілками тощо.

Сектанти - п'ятидесятники використовують міф про «зішестя святого духа» для підтвердження вигадок про те, ніби знахідки цього вони дістали «дар пророцтва» (так зва-

не «говоріння на істинних»). Вважається, угодна богу людина може стати знаряддям «духа», який зішов на неї. Таке «зішестя» відбувається в умовах надзвичайної релігійної екстази, що доходить до нестями на молитовних зібраннях і виявляється в «гласоаліях» (тобто — неосмисленому бурмотінні). Наслідком молитовних зібрань і обрядів є психічне виснаження, крайні прояви релігійного бузувірства. Завдання атеїстів — уберегти віруючих від цього.

П. ДМИТРЕНКО,
завідувачий обласним
Будинком атеїзму.

ЛЕКЦІЙНА ПРОПАГАНДА

Вже не вперше «Молодий комунар» заподить мону про перебудову в діяльності лекторських груп райкомів комсомолу, про проблеми, пов'язані із підготовкою молодих лекторських кадрів. В номері за 15 січня ц. р. керівник лекторської групи обкому ЛКСМ України Ю. Воронцов у статті «Нові форми чи новий зміст» писав про те, в яких напрямках проходить в області вдосконалення роботи комсомольських лекторів. Але в діяльності молодих лекторів, у тому числі й комсомольських, невирішених проблем залишається ще немало, про що засвідчила й розмова за «круглим столом» «МК» в Устинівському районі. У ній взяли участь лектор райкому партії В. Гавриш, другий секретар райкому ЛКСМУ Ю. ШВИГОЛ, комсомольський лектор, учитель Седнівської середньої школи В. Білобородов.

КОР.: Починаючи сьогоднішню розмову, хочеться повернутися до однієї нашої публікації більш як двомісячної

ту для лекторського обміну. Чи ж доводиться дивуватись, що нерідко організувати аудиторію буває просто неможливо — люди втрачають інтерес до лекцій.

Хочу підтримати й думку про те, що серед лекторів не повинні превалювати вчителі, бо це веде до завузнення тематики пропаганди. Хіба пристало, скажімо, філологів розповідати механізми ракет чи агрономії? Якщо так і станеться, то, найімовірніше, призведе до поверховості викладу...

Ю. ШВИГОЛ: Мушу визнати, що в лекторській групі райкому комсомолу дві третини складають педагоги. З одного боку — це добре, а з іншого...

В. БІЛОБОРДОВ: Я не так давно закінчив Кіровоградський педагогічний інститут — два роки тому — і можу

«КРУГЛИЙ СТИЛ» «МК»

Розрахувавши власні сили

давності. 26 лютого цього року в кореспонденції «А кандидати не об'явилися» було підано критичний цілий ряд райкомів комсомолу, які не забезпечили появу молодих лекторів на заняттях школи молодого лектора-атеїста в Кіровограді. Зокрема, з Устинівки теж нічого не було, а пояснювати, чому так сталося, райком не став. Минуло чимало часу, а відповіді редакції так і не одержала.

Ю. ШВИГОЛ: Райком комсомолу вчасно поставив до відома лекторів, зареєстрованих у ШМЛ, про час проведення виступів. А от щодо того, чому не відгукнулися на виступ газети... важко говорити на своє виправдання. Ми відрадіжались на заняття двох лекторів — В. Білобородова й В. Васильченка. Обоє вони в тих, на кого ми покладаємо невеликі надії. Втім, Василь Білобородов бере участь у нашій розмові, то, може, він сам про все розкаже?

В. БІЛОБОРДОВ: Я добре пам'ятаю ситуацію, про яку тут зійшла мова. Треба сказати, що тоді склалася обстановка, взагалі характерна вимку для Устинівки: через зимові замітилі погані ходи транспорт. Однак, якщо бути до кінця відвертим, то була ще одна причина: не так багато ми знаємо в районі молодих людей, яких можна залучити до подібних заходів. А от мене, наприклад, досить часто посилюють на різні семінари та зустрічі й не завжди легко буває відірватися від домашніх справ, від навчального процесу в школі. А вже і я, і мій колега Васильченко працюємо вчителями. Це наша основна робота, від якості якої теж залежить чимало...

По-моєму, тут ми торкнулися серйозної проблеми, адже у нас більшість молодих лекторів — вчителі. Втім, думаю, що й для інших спеціалістів часті відлучки на семінари не дуже бажані.

Ю. ШВИГОЛ: А з іншого боку — не кожного лектора пошлеш одразу на навчання в Кіровоград, тут потрібен уже певний рівень підготовленості...

В. ГАВРИШ: Треба сказати, що у нас в районі донедавна було більше трьохсот лекторів товариства «Знання». Після переатестації в жовтні-листопаді 1986 року їх лишилося 215 — відбрали кращих. Ми збільшили кількість лекційних аудиторій, провели їх паспортизацію. Добре знають в районі таких лекторів, як Г. О. Ловевська, В. В. Черданченко, В. П. Черкаський... Приводжу ці факти для того, щоб показати: певну роботу лектори району проводять. Разом з тим треба визнати: з тих 215 лекторів далеко не всі на сьогодні активно працюють на терені лекційної пропаганди, деякі роками існують в одній з тих самих аудиторій — через відсутність транспор-

ту для лекторського обміну. Чи ж доводиться дивуватись, що нерідко організувати аудиторію буває просто неможливо — люди втрачають інтерес до лекцій.

В. БІЛОБОРДОВ: Якщо це так, то мені хочеться побажати, щоб побільше майбутніх вчителів пройшло через неї, адже, найімовірніше, більшість з них доручать в майбутньому, особливо якщо потраплять за розподілом на село, проводити й лекторську роботу.

І ще одне: а чи існує ШМЛ в іншому кіровоградському вузі — КІСМі, а якщо ні, то які перспективи її створення? Адже в області працює чимало випускників і цього вузу.

КОР.: Пропоную переадресувати це запитання комітетові комсомолу КІСМУ, який, ми сподіваємось, візьме участь у майбутньому продовженні нашої розмови на сторінках «Молодого комунара».

Ю. ШВИГОЛ: Скажу й таке: віддаленість від обласного центру й відсутність великих підприємств в Устинівці накладають певний відбиток на діяльність наших лекторів. По-перше, нам слід більше розраховувати на власні сили. Нинішня розмова переконує: треба більше практикувати районні семінари, конкурси лекторів. Торік, наприклад, у нас один такий конкурс з успіхом пройшов. Перемогла на ньому молода вчителька з Димитрівської середньої школи Н. О. Алексанян. Вона, до речі, й в аналогічному обласному конкурсі зайняла друге місце, ніби часто й з успіхом виступає в районі. А от цього року нам так і не вдалося організувати в районі конкурс лекторів. Причина, певно, тут ще й в тому, що не появилось у нас за рік нових імен...

В. ГАВРИШ: Інколи за розмовами про методику навчання кадрів, розвиток їхніх ораторських навиків ми забуваємо, що на першому місці повинні стояти такі вимоги: лекція має бути гранично правдивою й цікавою для аудиторії. Потрібна проблемність і дисемічність у наших лекціях. Їх поки що явно не вистачає.

На закінчення цієї розмови доводиться визнати: перебудова як така в лекційній пропаганді у нашому районі тільки-тільки починається. Наше завдання — надавати їй розвитку.

КОР.: Певно, багато які із порушених тут проблем характерні й для інших сільських лекторів області. Сподіваємось, що вони підтримають нашу сьогоднішню розмову — поділяться своїми думками, а то й досвідом перебудови ідеологічної роботи. «Молодий комунар» очоче надасть для цього свої сторінки.

Розмову вів П. СЕЛЕЦЬКИЙ.

ЗДРАСТУЙ, ЛІТО ПІОНЕРСЬКЕ!

День відкриття літнього оздоровчого сезону вихованці піонерського табору «Алые паруса», як і усіх інших баз відпочинку області, запам'ятають надовго. Зелена мальовнича галявина поблизу Інгулу, юний горніст, радісні дитячі обличчя. Ка-ні-ку-ли!

В «Алых парусах» дотримуються важливого правила, аби піонерське літо стало піонерським не тільки за назвою, але й за змістом.

Життя дітей в піонертaborі, — вважає його директор Іван Миколайович Білоконов, — організовується ініціативно керівників і самодіяльністю піонерів так, щоб діти самі планували власне дозвілля. Тільки при цій важливій умові вони зможуть знайти себе і в спорті, і в праці, і у відпочинку.

І ми дійсно стали свідками сказаному. — Хлопці, у що будемо грати? — весело запитала піонервожата Тетяна Могильда.

— У піонербол!

І ось уже над сіткою злетів м'яч, радісний гомін заповнив спортивний майданчик.

Здрастуй, літо піонерське!

С. БОНДАРЕВ.

На знімку: раніше всіх прокидається горніст, йому доручено кликати піонерів на ранкову зарядку; піонервожата Наталя ІГНАТЕНКО розповідає своїм вихованцям про Альку, Хлопчиша-Кибальчиша та військову таємницю.

Фото Г. КОШНА.

м. Кіровоград.

БАЧИЛИ ви коли-небудь однакових людей? Як відомо, абсолютно схожих не буває. Навіть близнята, народжені однією матір'ю, відрізняються. Але ті, кого я побачила в обласному наркологічному диспансері, схожі одне на одного, як дзеркальні відбитки. І як це страшно! Правда, лікарі, які їх тут лікують, медсестри, няні, вони не здаються на «одне обличчя». Для них одні зловия-агресивні, інші похмурі і сумні, треті балакучі й сентиментальні. Але це, так би мовити, різниця в характері. Я ж побачила молодих людей приблизно одного віку (за документами їм від 20 до 30 років), з однаково безликими обличчями, скляними очима, підкреслено байдужих до всього.

«Хвороба: наркоманія» — записано в їхніх медичних картках. У кожній історії хвороби до направлення в лікарню один і той же шлях: спокусується на обличчя «шикарні» відчуття, потрапив на приманку наркотиків, залишив навчання, роботу, сім'ю; винини крадіжки, згвалтування; засуджений, поміщений у в'язницю й збунуваний наркотиками. Тільки й різного у цих картках — прізвища. І ці молоді в найкращу пору свого життя — пору розквіту — навмисне, безтурботно, безвідповідально привели себе на лікарняне ліжко, самі себе перетворили на фізичних і моральних інвалідів.

Вони мали стати батьками, могли бути силою, цвітом суспільства, а стали лише рабами згубної пристрасті, яка веде до тяжкого захворювання.

Наркоманія — хвороба страшна за своєю руйнівною силою, за міцністю пут, з яких дуже нелегко вирватися.

Проявляється вона у вигляді різних психічних і фізичних розладів. Роз-

вивається наркоманія в результаті вживання медикаментів без призначення лікаря, відварів, настоїв, препаратів з деяких рослин і навіть засобів побутової хімії. Дуже швидко організм звикає до наркотика. Хвороба породжує депресію, безсоння, неспроможність підтримати нормальні людські стосунки. Людина стає в повному розумінні слова інвалідом. Періоди невживання наркотиків супроводжуються страшними галюцинаціями, помотою в усьому тілі.

Безликі обличчя

Та організм «вимагає» все нових і нових доз отрути. У такому стані (ми його називаємо абстинентним синдромом) настає момент, коли людина перестає контролювати свої дії: іншими словами — стає несамоовитною, здатною на тяжкі злочини, навіть вбивство.

На жаль, найчастіше в пастку наркоманії попадає молодь, підлітки. Адже в юнацькому віці відбувається інтенсивний ріст і фізичний розвиток, формуються захоплення й інтереси людини.

Причина першого вживання наркотика нерідко — цікавість, бажання випробувати дію препарату на собі. Відповіді на запитання: «Де, коли, з чим допомогло зроблено перший крок до падіння?» — дуже схожі: «Всі пробували, і я попрабував...». «Запропонував приятель». «Вмовила подруга». «Перший раз уловив на дискотеці». «В парку...». «В гуртожитку». «Коли був день народження у товариша».

Пригадую сімнадцятирічного Сергія, унія про-

фесійно-технічного училища. У школі дуже боявся профілактичних уроків, а коли в гуртожитку приятель запропонував попрабувати «хімію» — рішуче підставив руку. То чому ж так легко, як вогонь в сухому стелі, поширюється згубний вплив? Чому не спрацюють гальма в тих, кому пропонують «зілля»? А тому, що в їхньому моральному комплексі деє раніше, в період формування, залишилася прогалина, пропущенося щось дуже важливе.

Моя на доказ цього головний лікар обласного наркологічного диспансеру С. Д. Прокопенко, горляючи історією хвороби, розповідає: «Ось, дивіться, цього хлопця виховувала бабуся. Батьки довгий час працювали за кордоном. Синові посилали гроші — більше, ніж треба було. Відкуповувалися. Гроші знайшли, а сина втралили».

Марина К., яка ще рік тому залишила навчання в технікумі, прямо звинувачує своїх батьків: «Потаквали в усьому, оберігали від неприємностей, не намагали боротися з труднощами».

Цього року за допомогою профілактичних оглядів учнів шкіл, професійно-технічних училищ та технікумів вдалося виявити в області нових осіб, які вживають наркотики. І що ж ви думаєте — ніхто не обурюється профілактичними оглядами дітей так, як батьки. Тут позначається і «страуси-

на» психологія (не стоїть на обліку — не наркоман), і принцип не виносити сміття з хати. А ще необізнаність, неінформованість в розпізнаванні прикмет прилучення до наркотиків.

Підкреслюю (про це вже мовилося в попередній статті про шкідливість куріння, «МК» за 16 травня) — одне те, що син чи дочка закурили, мусить насторожити батька з матір'ю. Куріння — перша сходинка до наркоманії. Якщо ж для «друзі» запропонує закурити чимось міцнішим. Саме так сталося в одному з профтехучилищ Олександрії. Наркоман, який ніде не працював, став залучати учнів до вживання наркотиків. Наслідок жахливий. Після третього уроку окремі юнаки вже не змогли вирватися з полого дурману. Отже батькам треба використовувати будь-яку можливість, щоб відверто говорити на цю тему з дітьми, частіше спілкуватися з їхніми друзями.

Базалеречним є той факт, що в багатьох школах області ще дуже привально підлітків у шкільному дворі, на горищах, в підвалах, де цигарка переходить по колу від одного до іншого, а разом з нею і перспектива причаститися до наркотиків.

А якщо ще й «нікуди подітися»? Зачинені двері клубу, палація піонерів, шкільних спортзалів стають однією з причин сумнівної компанії, яка збирається в підворті. Саме там працівники міліції знайдуть потім шприц і голки для ін'єкцій, залишені сполоханими «героями».

Наркоманія — зло суспільно небезпечне. Подолати його можна тільки спільними зусиллями.

Т. ФЕДОРОВА,
головний лікар обласного Будинку санітарної освіти.

МУЗИКА... В МІШКАХ

Богданівський сільський клуб у середині травня об'їздився музичною технікою. Цієї новини богданівці, безсумнівно, порадили б, але не встигли, бо через якусь пару днів до Петрівського райвідділу внутрішніх справ надійшло від завідувача клубом повідомлення про те, що двері в кімнату, де зберігалися інструменти, випалені, шойно придбані магнітофони «Маяк», «Нота» і підслуховач «Мінора» зникли.

«Зникли безслідно», — кажемо ми, виявивши замість знайомих речей порожнє місце і не маючи навіть малесенької зачіпки для здогаду, хто б міг їх забрати. У працівників міліції око ж незрівнянно зріжше, здатність розробляти версії подій розвиненіша. Опергрупа по розкриттю злочину у складі заступника начальника РВВС Ф. І. Галайдука, старшого слідчого В. І. Москаленка, оперуповноваженого С. М. Бистрякова виїхала на місце події. І незабаром зловмисників було знайдено. Ними були житель Богданівки, працівник кар'єру С. Котов — 1964 року народження і кіровоградський учень машинобудівного технікуму С. Летенький — 1969-го... Не дармоїди, не бродяги. Не цураються й рідні. Летенький не політувався з обласного центру приїхати навідати свого родича Котова. Люблять ганці — деж а ж за північ залишили їх у Петровому. Члени ВЛКСМ. І — постануть перед судом як звинувачені у злочині — крадіжці зі зломом.

Ідея викрасти інструменти належала Котову, який уже опинився в полі зору міліції за дрібне хуліганство. Зловмисники ішли глибоко — почі до клубу, попередньо продавши свої дії. Вкрадене в мішках перевозили до Кіровограда через Жовті Води й Олександрію на мотоциклі й кількох таксі. Деяко зі свого одягу викинули в Ігулиць. Стільки зусиль для того, щоб «зробити» статтю Кримінального кодексу... А задля чого ці «старання»? В. Т. Москаленку компанійони пояснили, що забрали апаратуру не для продажу — для себе, щоб слухати музику.

Працівники Петрівського РВВС знайшли і злочин, і крадене, заховане під мостом поблизу Кіровограда, через кілька днів. Оперативність пошуку, певно, оцінить керівництво РВВС. Дії Котова і Летенького — суд, їх колективні, комсомольські організації. І вони самі, зрештою, — читала й зізнавання: «Широ розкажучесь...». Добре, якщо так. Та, крім усього, слід дати оцінку ще й факту недбальства з боку богданівських культ-працівників.

Двері клубу на ніч були замкнені. Та названим «любителям музики» домиг для них не знадобився. Не довелося їм і відчувати чи вибавити шибки — в одному з вікон фойє заклично зияла чимала дірка: лізьте, будь ласка. Завідувач клубом пояснювала слідству, що скло вибили з тим, щоб хоч якось мірою розбавити кінемом цигарковий дим у фойє...

Н. ДАНИЛЕНКО,
Петрівський район.

Кооператив «Мадьяр відео»

В Угорщині один відеомагнітофон припадає на 120—130 чоловік. Близько чверті всієї відеоапаратури знаходиться в приватному користуванні, решта — у державній сфері. Переважна більшість апаратів придбана за кордоном. 1984 року і угорська промисловість випустила першу тисячу таких виробів. Нині виробництво і ввезення тривають. Ціна на апаратуру досить висока. Залежно від типу відео вона складає від половини до повної вартості автомашини...

«Мадьяр відео» — це кооперативна організація, товариство захоплення людей. Вони молоді, професії у них різні —

робітники, інженери, працівники сервісу. Як і ж обставини покликали до життя народження таких кооперативних товариств? Звичайно, ціна — поки що основна перешкода масового користування відео-технікою. Відеокамери — особлива рідкість. Непросто з ремонтом такої складної апаратури. Важко і з касетами. Протягом ряду років державні організації кінофікації давали касети напрокат лише крупним готелям та дискотекам. Білі плями тут же став запоянювати чорний ринок.

У 1984 році угорське телебачення та інші організації почали створювати господарські коопера-

тивні товариства, асоціації, такі як «Мадьяр відео», які брали на себе все більше турбот аматорів.

На недавньому I Всеугорському огляді любительських відеофільмів демонстрували чимало зі створеного молодими. Кооперативні товариства допомагають долати такі бар'єри, як вартість апаратури та складності з ремонтом.

— Ми постійно розширюємо коло друзів, — говорить голова асоціації «Мадьяр відео» Йожеф Худак. — Сподіваємось, що знайдемо їх і в СРСР.

Тетяна ГРУНАУ,
кор. АПН.
Будапешт — Москва.

«Триває торгівельна війна» між США і Японією. Причина переміжних «бойових дій» криється у легкових автомобілях, телевізорах, навігаторах. Однак,

суть та ж: Японія сильно притісняє американські товари на внутрішньому ринку США. [3 газет].

Так уявляє собі газета

«Асахі іманг ньюс» роль американського «дядечка Сема», поваленого японськими автомобільними компаніями.

Фотохроніка ТАРС.

■ **НОТАТКИ РАДЯНСЬКОГО РЕЖИСЕРА В. АБДРАШТОВА ВІД ПОЇЗДКИ ДО КИТАЙСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ.**

■ **ОДНА З ФОРМ ОРГАНІЗОВАНОГО ДОЗВІЛЛЯ — ВІДЕОТЕКИ. ЯК УГОРСЬКІ ДРУЗІ ВИРІШУЮТЬ ЦЮ ПРОБЛЕМУ?**

15 ДНІВ У КИТАЇ

На запрошення Союзу китайських кінематографістів у КНР побувала делегація майстрів радянського кіно. На прохання кореспондента АПН Лео-ніда Якимовича про свої враження розповідає відомий радянський кінорежисер Вадим Абдраштов. — Наша група була першою радянською делегацією кінематографістів, яка відвідала Китай після тривалої перерви. В її складі були секретар правління Союзу І. Лисяковський, кінорежисер Наталя Рязанцева, актриса з Киргизії Айтурган Шамієва, режисер Олег Уралов і я. Метою поїздки було налагодження стосунків з китайськими колегами, обговорення перспектив співробітництва. У країні відбуваються серйозні зміни у багатьох сферах. Китай, який мені довелося побачити за 15 днів перебування, це країна-будова. І мова не лише про міста, але і про

15 ДНІВ У КИТАЇ

сільську місцевість. Влада в очі великий вибір продовольчих товарів, предметів широкого вжитку. Очевидний і ріст життєвого рівня народу. І, судячи з усього, прості китайці сповнені оптимізму. У Шеньчжені нас запросили на телестудію. Взагалі, мушу зазначити, що телебачення КНР містить чимало різних передач. Сподобалась загальноосвітня програма. Багато показують фільми як свої, так і зарубіжних, зокрема, радянські картини. Вдалося переглянути і кілька китайських фільмів, як художніх так і документальних. Мабуть, найбільше враження викликала картина одного з провідних майстрів китайської кінематографії Се Цзіня «Село лотосів». Двосерійна стрічка розповідає про складний період в історії китайського народу — роки «культурної революції», про жит-

тя в одній із провінцій країни. Робота чудова у всіх відношеннях — і з точки зору режисури, і з точки зору акторської гри. Фільм допоміг переконатися, що в Китаї дійсно відбуваються серйозні реформи, проходить вдумливе осмислення уроків минулого.

Повертаючись до наших зустрічей з китайськими діячами кіно, хочу підкреслити, що проходили вони в обстановці великого взаємного інтересу. Як іде в СРСР перебувала, настільки вона торкнулася кінематографії, підсумки п'ятого з'їзду кінематографістів СРСР, які проблеми хвилюють радянських режисерів — ці та інші питання задавалися нам на всіх бесідах. Ми, у свою чергу, цікавилися досвідом наших колег. І чимало здалося корисним. Зокрема, пильно тематичного планування, шкільно-муніципальності. Немає дріб'язкової опіки, знімальним групам надають велику самостійність.

(АПН).

Газета виходить у вівторок,
четвер, суботу.
на честь імені Г. М. Димитрова
видавництва
«Кіровоградська правда»
Кіровоградського обкому
Компартії України
Кіровоград, вул. Глінки. 2.

